

8. juni 2012

Beskrivelse af samlet forslag på høreapparatområdet

Regeringen ønsker at gennemføre en række tiltag på høreapparatområdet for at sikre en bedre organisering, større kvalitet, øget gennemsigtighed og bedre udgiftskontrol i høreapparatbehandlingen.

Tiltag til mere hensigtsmæssig organisering

Reguleringen af høreapparatområdet er i dag placeret i både sundhedslovgivningen og i sociallovgivningen. Høreapparater er defineret som et hjælpemiddel i serviceloven, mens den behandling, der skal ske i relation til høreapparatbehandling, er reguleret i vejledning om høreapparatbehandling. Tilskudsordningen til privat høreapparatbehandling er endvidere placeret i serviceloven, mens kravene til godkendelse af private forhandlere af høreapparater er fastsat i Ministeriet for Sundhed og Forebyggelses bekendtgørelse om godkendelse af private forhandlere af høreapparater.

Borgeren skal i medfør af reglerne først igennem en lægefaglig udredning, hvorefter der kan ansøges om bevilling til høreapparat i kommunen. Når borgeren har fået bevilling fra kommunen, kan borgeren opsøge et offentligt eller privat behandlingstilbud mhp. videre udredning, tilpasning og udlevering af høreapparat.

I sommeren 2010 blev der truffet en afgørelse i det administrative klagesystem, hvorefter henvisning til høreapparatbehandling fra en speciallæge i øre-, næse og halssygdomme er tilstrækkeligt for at opnå tilskud til privat høreapparatbehandling.

Kommunerne afholder hele udgiften til tilskud til privat høreapparatbehandling og til offentligt udleverede høreapparater. Regionerne afholder behandlingsudgifter ved høreapparatbehandling ved praktiserende øre- næse og halslæger og på de regionale audiologiske klinikker. Kommunerne medfinansierer en del af denne behandling.

Der er således kun i begrænset omfang samordning mellem bevillingsansvar og finansieringsansvar. Med henblik på dels at opnå en enklere struktur for borgeren og undgå unødige sagsbehandlingstid, og dels at sikre en samordning af aktivitetsstyring og finansieringsansvar, samles udlevering og finansiering af høreapparater og høreapparatbehandling i sundhedsloven. Regionerne får dermed det samlede myndighedsansvar og finansieringsansvar for udlevering af høreapparater i offentligt og privat regi.

Tiltag til forbedret udgiftsstyring

Reduktion af tilskud til privatudleveret høreapparat

Det foreslås, at der gennemføres en reduktion af tilskuddet til privatudleverede høreapparater:

- Tilskuddet nedsættes til 5.000 kr. pr. 1. januar 2013. Tilskuddet omfatter høreprøve, høreapparat, tilpasning, service og garanti og er inkl. moms. Tilskuddet kan ikke udgøre mere end de faktiske udgifter.
- Ved tilskud til to høreapparater gives kun tilskud til selve apparatet på det andet øre, dvs. 3.000 kr.
- Reguleringsmekanismen ændres, så tilskuddet til selve apparatet ikke reguleres fremadrettet, mens behandlingstilskuddet reguleres med forbrugerprisindekset. Reguleringsmekanismen ændres fra 2014.

Høreapparater er blevet af stadig bedre kvalitet, men prisen på offentligt indkøbte høreapparater har været svagt faldende i perioden 2000 til 2010. Der vurderes dermed at være grundlag for at nedsætte tilskuddet til privat udleverede høreapparater udover nedsættelsen i den tidligere regerings Genopretningsaftale. Med et tilskud på 5.000 kr. (sat ned fra 5.607 kr.) vurderes det, at borgerne vil have mulighed for at få et høreapparat af samme kvalitet som Folketinget ønskede, da tilskuddet i 2002 blev hævet til 5.000 kr.

Det ny tilskud til privatudleverede høreapparater på 5.000 kr. opdeles fremadrettet i to takster. Takst for selve høreapparatet udgør 3.000 kr., mens det resterende tilskud omfatter tilskud til behandlingen, det vil sige høreprøve, tilpasning, service og garanti. Når borgeren bevilges to høreapparater gives kun tilskud til apparatet på det andet øre, det vil sige i alt maks. 8.000 kr. i tilskud.

Baggrunden for forslaget er, at det ikke er væsentligt mere arbejdskrævende at behandle to ører. Dette er allerede i dag afspejlet i takstafregningen i forhold til de regionale audiologiske klinikker.

Desuden ændres reguleringsmekanismen, således at det kun er tilskuddet til behandling, der reguleres. Tilskuddet til apparatet reguleres ikke fremadrettet, idet der ses faldende priser på området. Tilskud til høreapparat er fastfrosset frem til 2014, hvor den nye regulering kan træde i kraft.

Stramning af tilkendelser

Siden indførelsen af tilskuddet til privat høreapparatbehandling og frem til 2010 er der udleveret stadig flere høreapparater. I 2011 er antallet dog faldet både i privat og offentlig regi. På baggrund af de tidligere års stigning og det fortsat høje niveau vurderes det dog hensigtsmæssigt at stramme muligheden for tilkendelse.

Der foreslås følgende initiativer:

- Nye regler for genudlevering af høreapparat.
- Nedsættelse af arbejdsgruppe vedr. tilkendelseskriterier til høreapparatbehandling
- Indførelse af standardiseret henvisningsblanket.

Efter de nuværende regler har borgere med privat udleveret høreapparat ret til at få et nyt høreapparat efter fire år. Dette gælder uanset om høreapparatet stadig fungerer. Dette ændres til, at der tidligst er ret til genudlevering efter fem år.

Der igangsættes et arbejde, der skal undersøge muligheden for at stramme de lægefaglige tilkendelseskriterier ved høreapparatbehandling. Arbejdsgruppen skal desuden udarbejde standardiserede henvisningsblanketter, således at speciallæger i øre-, næse og halssygdomme fremover skal dokumentere, at borgeren har indikation for høreapparatbehandling. Ved visitation skal lægerne udfylde en henvisningsblanket, hvor det skal begrundes, hvis Sundhedsstyrelsens vejledning om høreapparatbehandling ikke følges. Standardiserede henvisningsblanketter forventes både at bidrage til øget udgiftskontrol og til bedre kvalitet i behandlingen.

Tiltag til styrket kvalitet i høreapparatbehandlingen

Der har været indikationer på, at de private klinikker ikke i tilstrækkeligt omfang sikrer sig, at de udleverede apparater rent faktisk hjælper borgeren.

Det foreslås på den baggrund, at der indføres:

- Kvalitetskrav til privat udleverede høreapparater
- Centralisering af kvalitetsmålinger
- Uanmeldt tilsyn hos private forhandlere

Der indføres kvalitetskrav til privat udleverede høreapparater svarende til de kravspecifikationer, der i dag gælder for offentligt indkøbte høreapparater. Det skal øge apparaternes anvendelighed for borgerne og sikre, at det offentlige får mest muligt for tilskuddet.

De enkelte private klinikker er i dag selv ansvarlige for at indsamle kvalitetsdata gennem et spørgeskema til patienterne. Kvalitetsmålingerne foreslås centraliseret og foretaget af en uvildig aktør. Desuden ændres tilsynet med private høreapparatleverandører, så det gennemføres uanmeldt.

Tiltag til større gennemsigtighed på høreapparatområdet

For at sikre at borgerne bedre kan foretage begrundede valg i forhold til pris og kvalitet, og at der er klarhed omkring, hvad det offentlige tilskud går til, kan der gennemføres følgende tiltag:

- Oprettelse af en prisportal
- Udspecificering af regninger

Det kan etableres en prisportal for høreapparater, hvor forhandlerne skal oplyse prisen på de høreapparater, der tilbydes. Hermed vil der skabes øget priskonkurrence for høreapparater. Desuden skal private høreapparatleverandører fremadrettet udspecificere regninger til regionen på de udgifter til fx høreapparat, høreprøve, service og moms, som dækkes af tilskuddet.